

MNTF – en forpliktelse for både medlemmer og forening

Medlemskap i Den norske tannlegeforening – hva skal det innebære? Hva har vi av rettigheter og plikter gjennom vårt medlemskap? Sentrale og lokale tillitsvalgte hadde felles samling nylig, og her fikk vi en klar oppfordring fra vår gjesteforeleser professor Ole Berg fra Institutt for helseledelse og helseøkonomi. Hvis vi ønsker å bevare noe av særegenheten ved tannhelsetjenesten i forhold til den øvrige helsetjenesten, må vi arbeide hardt for å «holde orden i egne rekker» – som han sa det. Min kollega i Sveriges Tandläkarförbund siterer i sin spalte i Tandläkartidningen fra Årskursus i Danmark, hvor det ble fremholdt at profesjonen selv kan gjøre mye for å unngå ensidig myndighetsbestemte reguleringer som ofte oppleves som begrensende for profesjonen. Nøkkelen er å opptre proaktivt. Vi må selv komme med forslag til løsninger innen myndighetene finner det nødvendig å gripe inn. Det gir oss både påvirkningskraft og troverdighet.

Det norske helsevesenet er hele tiden under press, både økonomisk og organisatorisk. Med stadig flere tilbud og økende etterspørsel sier det seg selv at vi aldri vil kunne få en helsetjeneste som tilfredsstiller absolutt alle. Men ønsket og målet ligger der, og til det trengs det styringsmuligheter. Vår gjest på den tidligere nevnte tillitsvalgtsamling, professor Ole Berg, pekte på at norsk tannhelsetjeneste har beholdt stor grad av selvstendighet tross myndighetenes behov for å regulere. Tjenesten har benyttet muligheten til selv å påvirke utviklingen, mens politiske myndigheter har gått inn og styrt hel-

sevesenet for øvrig ganske kraftig. Jeg fikk slett ikke inntrykk av at Berg mente dette var uheldig, verken for brukerne av våre tjenester eller for profesjonen.

Men om vi fortsatt skal kunne ta vare på denne særegenheten, må vi ta skikkelige tak i de store utfordringene som ligger der. Ikke minst må vi gjøre noe med de geografiske og sosiale ulikhetene som finnes i dagens tannhelsetjeneste. Pris- og kostnadsutviklingen i tannhelsesektoren gir grunn til en viss bekymring. Mediene har nå dukket ned i de tall som er tilgjengelig i Brønnøysundregistrene for tannlegenes selskaper. Tallenes tale er at det har vært en forholdsvis stor omsetningsøkning fra 1999. Det er det flere gode forklaringer på. Men prisutviklingen på tannhelsetjenester er en utfordring for foreningen.

Det er en besnærende tanke at organisasjonen gjennom økt fokusering på kvalitetsforbedrende tiltak og egenkontroll, kan være med og styre utviklingen for tjenesten. En slik foreningspolitikk gir medlemmene mulighet for selv å forme mål og metoder for indre selvjustis. Med en bevisst holdning til priser, og ikke minst prisopplysning, kan det fortsatt være mulig å ha en hånd på rattet og en fot på pedalen når det gjelder prisutviklingen for våre pasienter. Men da må foreningen kunne stille krav til medlemmene.

Likewise vil vi kunne stille strengere krav på etterutdanningsområdet. NTFs retningslinjer for etterutdanning ble vedtatt av Representantskapet i 2004. Mange mener de ble for lite forpliktende. Hvis vi blir kontaktet av mediene

med spørsmål om hva som er NTFs krav til faglig vedlikehold, er det ikke sikkert vårt svar vil være overbevisende. Det er per i dag ikke mange nok medlemmer som følger en systematisk oppdatering av sine faglige kunnskaper.

Et viktig ankepunkt mot NOU 2005: 11 om det offentlige engasjement på tannhelsefeltet var at det ikke var gjort tilstrekkelig kartlegging av privat tannlegepraksis i Norge. I dag vet vi for lite om omfang, arbeidstid, pasienttilgang, behandlingsprofil, priser og lignende. Samfunnsodontologisk seksjon ved universitetet i Oslo vil i løpet av dette året foreta en grundig undersøkelse i privat sektor. NTF støtter undersøkelsen fordi vi ønsker å ha tilgang til dokumenterbare fakta når vi bygger vår argumentasjon i den offentlige debatten om tannhelsetjenesten. Mer kunnskap på området vil komme medlemmene til gode.

Det er derfor svært viktig at flest mulig blir med på undersøkelsen og svarer etter beste evne. Kanskje blir dette den første prøven på om vi klarer å møte helsemyndighetenes krav om større innsikt. Ved å bidra gir vi oss selv mulighet til å være i forkant – være proaktive – og skaffe oss innflytelse på utviklingen. Det er gjennom møysommelig arbeid vi bygger opp MNTF som et kvalitetsstempel. Å bidra til større åpenhet er et viktig skritt på en lang vei.

Gunnar Mørstøl